

OBSAH

<i>Předmluva</i>	5
1. <i>Povaha a úkoly statistiky</i>	7
1. 1 Význam statistiky v socialistickém hospodářství	7
1. 2 Vývoj evidence a statistiky	9
1. 3 Evidence a statistika v socialistické společnosti	13
1. 4 Národohospodářská evidence	15
1. 5 Operativně technická evidence	17
1. 6 Účetní evidence	18
1. 7 Statistika jako obor národohospodářské evidence	19
1. 8 Současná organizace statistiky v ČSR	20
1. 9 Předmět statistiky	23
1. 10 Základní statistické pojmy	25
1. 11 Etapy statistické práce	28
2. <i>Zjišťování statistických údajů</i>	30
2. 1 Úkoly statistického zjišťování	30
2. 2 Soustava statistických ukazatelů	30
2. 3 Předmět zjišťování	32
2. 4 Jednotka zjišťování	33
2. 5 Jednotka zpravodajská	33
2. 6 Druh zjišťování	34
2. 7 Rozhodný okamžik, období a doba zjišťování	34
2. 8 Věcný rozsah zjišťování	35
2. 9 Způsob zjišťování, tiskopisy a orgány zjišťování	36
2. 10 Místo a území zjišťování	38
2. 11 Formy statistického zjišťování	38
2. 12 Statistické výkaznictví	39
2. 13 Výkazy	41
2. 14 Zvlášť organizované statistické šetření	42
2. 15 Prověřování výsledků statistického zjišťování	44
3. <i>Statistické zpracování</i>	48
3. 1 Etapa zpracování	48
3. 2 Úkoly zpracování	48
3. 3 Organizace zpracování	51
3. 4 Technika zpracování	54
3. 5 Ruční zpracování — metoda čárkovací	56
3. 6 Ruční zpracování — metoda ručních štítků	57
3. 7 Ruční zpracování — metoda soustředovacích tabulek	58
3. 8 Mechanisace třídění	61
3. 9 Mechanisace soustředování do úhrnů	66

3. 10	Zpracování na počítacích strojích na děrné štítky	68
3. 11	Strojní početní stanice	79
4.	<i>Metoda třídění</i>	81
4. 1	Úkoly třídění ve statistice	81
4. 2	Analytická třídění	81
4. 3	Typologická třídění	87
4. 4	Druhy třídění	92
4. 5	Bilanční třídění	96
4. 6	Třídící znaky	99
4. 7	Volba číselných intervalů	101
4. 8	Řady rozdělení četností	102
5.	<i>Statistické tabulky</i>	108
5. 1	Význam a úkoly statistických tabulek	108
5. 2	Druhy statistických tabulek	109
5. 3	Formální úprava statistických tabulek	111
5. 4	Zaokrouhlování ve statistických tabulkách	118
6.	<i>Grafické znázorňování</i>	123
6. 1	Význam a úkoly grafického znázorňování ve statistice	123
6. 2	Druhy grafů	124
6. 3	Výklad grafu	125
6. 4	Stupnice a grafické papíry	128
6. 5	Grafické prostředky	134
6. 6	Požadavky na graf jako celek	144
7.	<i>Střední hodnoty</i>	146
7. 1	Postavení středních hodnot ve statistice	146
7. 2	Průměry	147
7. 3	Jiné druhy středních hodnot	150
7. 4	Prostý aritmetický průměr	150
7. 5	Vážený aritmetický průměr absolutních ukazatelů	152
7. 6	Průměr dílčích průměrů	155
7. 7	Průměr v intervalovém rozdělení četností	156
7. 8	Výpočet průměru z poměrných četností	160
7. 9	Průměr poměrných ukazatelů	162
7. 10	Vliv složení vah na průměr poměrných ukazatelů	163
7. 11	Průměr poměrných ukazatelů v rozdělení četností	166
7. 12	Harmonický průměr	167
7. 13	Geometrický průměr	170
7. 14	Prostřední hodnota (medián)	171
7. 15	Kvartily, decily a percentily	176
7. 16	Nejčetnější hodnota (modus)	177
7. 17	Vztah mezi průměrem a středními hodnotami polohy	179
7. 18	Ukazatelé měnlivosti (variance)	181
7. 19	Rozpětí	182
7. 20	Průměrná odchylka	182
7. 21	Směrodatná odchylka	186
7. 22	Kvartilová odchylka	190
7. 23	Střední diference	190
8.	<i>Poměrní ukazatelé</i>	192
8. 1	Postavení poměrných ukazatelů ve statistice	192
8. 2	Druhy poměrných ukazatelů	193
8. 3	Poměrní ukazatelé složení (struktury)	195

8. 4	Srovnání různých řad poměrných ukazatelů složení	199
8. 5	Poměrní ukazatelé splnění plánu	201
8. 6	Absolutní a poměrné splnění plánu	204
8. 7	Splnění plánu u nepřímých ukazatelů	206
8. 8	Poměrní ukazatelé vývoje	208
8. 9	Tempo růstu	211
8.10	Poměrní ukazatelé přírůstku	212
8.11	Vztahy mezi poměrnými ukazateli vývoje	212
8.12	Poměrní ukazatelé různorodí	215
9.	<i>Indexy</i>	219
9. 1	Pojem indexu	219
9. 2	Individuální a souhrnné indexy	220
9. 3	Agregátní indexy	221
9. 4	Průměrové indexy	224
9. 5	Volba vah v agregátním indexu	225
9. 6	Vztahy mezi indexy množství a úrovně	226
9. 7	Indexy množství	228
9. 8	Indexy úrovně	232
9. 9	Indexy proměnlivého a stálého složení	234
10.	<i>Časové řady</i>	240
10. 1	Význam a úkoly časových řad ve statistice	240
10. 2	Druhy časových řad	240
10. 3	Úsekové (intervalové) časové řady	242
10. 4	Okamžikové časové řady	244
10. 5	Časové řady kumulativní	246
10. 6	Grafické sledování vývoje plnění plánu	248
10. 7	Časové řady klouzavých ročních úhrnů	250
10. 8	Z-diagram	253
10. 9	Průměry hodnot časové řady	253
10.10	Časové řady průměrných a poměrných ukazatelů	256
10.11	Srovnatelnost údajů časových řad	259
10.12	Zkoumání celkového vývoje	264
10.13	Metoda klouzavých průměrů	264
10.14	Vyrovnání časových řad	267
10.15	Vyrovnání přímkou	268
10.16	Vyrovnání exponenciální čarou	275
10.17	Vyrovnání časových řad — závěr	277
10.18	Sezónnost v časových řadách a její měření	280
10.19	Metody měření sezónnosti	281
11.	<i>Měření závislosti</i>	285
11. 1	Smysl závislosti ve statistice	285
11. 2	Pojem prosté lineární korelace	286
11. 3	Metody zjišťování korelace	286
11. 4	Lineární regrese	290
11. 5	Koeficient korelace	294
11. 6	Výpočet koeficientu korelace	297
11. 7	Koeficient korelace pořadových čísel	299
11. 8	Výpočet koeficientu korelace z korelační tabulky	300
11. 9	Smysl koeficientu korelace	304
11.10	Nelineární korelace	305

12.	<i>Výběrové zjišťování</i>	311
12. 1	Smysl a podstata výběrového zjišťování ve statistice	311
12. 2	Rozbor výběrových podílů	314
12. 3	Průměr a směrodatná odchylka výběrových podílů	319
12. 4	Rozbor vztahů mezi výběrovým podílem (průměrem) a podílem (průměrem) v základním souboru	320
12. 5	Určování směrodatné odchylky v základním souboru	322
12. 6	Určování rozsahu výběru	323
12. 7	Volba výběrové jednotky	326
12. 8	Postupy při vybírání prvků ze základního souboru	329
12. 9	Náhodný výběr s vrácením	329
12. 10	Náhodný výběr bez vrácení	330
12. 11	Mechanický výběr	331
12. 12	Náhodný výběr celých skupin	332
12. 13	Výběr celých skupin s pravděpodobností úměrnou rozsahu skupin	335
12. 14	Oblastní výběr	338
12. 15	Možnosti použití výběrového zjišťování	341
12. 16	Obecný příklad výběrového zjišťování	342
12. 17	Výběrové zpracování údajů ze sčítání lidu	352
12. 18	Výběrové zjišťování živé váhy prasat	359
12. 19	Výběrové zjišťování hektarových výnosů zemědělských plodin	363
	<i>Stručný přehled knižní literatury z obecné teorie statistiky</i>	369
	<i>Seznam vyobrazení</i>	371
	<i>Abecední rejstřík</i>	373